

γήματα γραφέντα ὡς ἐν παρόδῳ ὑπὸ λογίων, οἱ ὅποιοι κυρίως δὲν ἔγραψαν διηγήματα, ὡς λ.χ. τοῦ κριτικοῦ Πολυλά, τοῦ ποιητοῦ Κρυστάλλη, τοῦ κ. Στρατήγη, τοῦ νομομαθοῦς κ. Λυκούδη, τοῦ φιλοσόφου καὶ μεταφραστοῦ κ. Ζερβοῦ, τοῦ κ. Σιγούρου, τοῦ μακαρίτου Ροδοκανάκη, τῶν κ. κ. Κουρτίδου, Μελά, Παπαντωνίου καὶ δὲν δημοσιεύει, οὔτε ἐν διήγημα τοῦ Ραγκαβῆ γράψαντος τόμους ὁλοκληρούς διηγημάτων, τοῦ κ. Βλάχου τὰ «Χρήματα», τοῦ κ. Καλογερόπουλου δημοσιεύσαντος πέντε τόμους διηγημάτων, ὧν πολλὰ μετεφράσθησαν εἰς τὴν Γαλλικὴν (Revue Bleue) καὶ τὴν Ἰταλικὴν (Nuova Anthologia) ἢ τοῦ κ. Βώκου ἢ τοῦ κ. Σκόκου εὐθυμογραφικὸν διήγημα, ἢ τοῦ κ. Λάμπρου Ἰαστέρη» εὐλόγως διαμαρτυρηθέντος.

Ἀλλὰ μήπως τουλάχιστον τὰ δημοσιεύμενα εἶνε τὰ καλλίτερα; Οὔτε τοῦ Παλαμᾶ ὁ Θάνατος παλληκαριοῦ, οὔτε τοῦ Ξενοπούλου ὁ Κακὸς δρόμος, οὔτε τοῦ Μητσάκη ἡ Θλίψις τοῦ μαρμάρου, οὔτε τοῦ Βικέλα ὁ Παπᾶ-Νάρκισσος, οὔτε τοῦ Χρηστοδασίλη τὸ καλλίτερον εἶνε, οὔτε τῆς Ἀλεξάνδρας Παπαδοπούλου, οὔτε τοῦ Παπαδιαμάντη, οὔτε τοῦ Ἀξιώτου, οὔτε τοῦ Στρατήγη.

52 κατὰ τὸν κ. Καρζῆν εἶνε οἱ διηγηματογράφοι—τριῶν, τοῦ Καμπούρογλου, τοῦ Παλαμᾶ καὶ Μητσάκη, δημοσιεύονται ἀνὰ δύο, ἀγνωστον διατὶ διηγήματα—Εἶνε τόσοι πρᾶγματι ἀγνωρισμένοι; Ὁχι. Ἐκ τῶν 52 μόνον 31. Καὶ εἶνε αὐτοί. Βικέλας, Ροῦθης, Βιζυηνός, Ἑφταλιώτης, Παπαδιαμάντης, Μωραϊτίδης, Ἀ-

ξιώτης, Ἀννινος, Καμπούρογλος, Ψυχάρης, Βοσπορίτης, Κονδυλάκης, Χρηστοδασίλης, Δαμβέργης, Ράδος, Ἀγ. Κωνσταντινίδης, Καρχαδίτσας, Νιρβάνας, Τραυλαντώνης, Ξενοπούλος, Ἀλ. Παπαδοπούλου, Βλαχογιάννης, Μητσάκης, Κ. Χατζόπουλος, Δ. Χατζόπουλος. Εὐστρατιάδης, Θεοτόκης, Ἐπισκοπόπουλος, Γκίκας, Παρορίτης, Βουτυράς.

Καὶ ἀφοῦ ὡς ἔρον ἔδωσε ὅτι περιέλαβε ἔργα τῶν ἀνεγνωρισμένων διηγηματογράφων, ὧν τὸ ἔργον ἔχει ὅπως δῆποτε πάρῃ τὴν τελικὴν του μορφήν, διατὶ ὅχι ὅλγοι ἀνεγνωρισμένοι δὲν περιελήφθησαν; Τελικὴν μορφήν ἔλαβον τάχα τὰ διηγήματα τῶν μὴ κυρίως διηγηματογράφων; Κάθε ἄλλο. Καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει διατὶ νὰ μὴ περιληφθοῦν καὶ μερικοὶ νέοι οἱ ὅποιοι πιθανὸν νὰ ἔχουν γ. ἀψή καλλίτερα ἀπὸ ἓνα παλαιόν; Ἡ ἀρχαιότης παίζει κανένα ρόλον εἰς τὴν φιλολογίαν;

Εὐτυχῶς ὁ κ. Κ. Σκόκος θὰ ἐκδώσῃ εἰς δύο τόμους διηγήματα. Θὰ εἶνε αὐτὸς εὐτυχέστερος ἀφοῦ ἐπὶ τριακονταετίαν ἡσχολήθη ἕνεκα τοῦ Ἡμερολογίου του εἰς τὴν περισυλλογὴν καλῶν ἔργων. Διότι ἡ περισυλλογὴ τοῦ κ. Καρζῆ δὲν θὰ χρησιμεύσῃ, ὡς αὐταρέσκως φρονεῖ, εἰς τὴν γραμματολογίαν. Ὁ δὲ κ. Ζηκάκης ἀς συλλέξῃ καὶ ἐκδώσῃ εἰς τόμους τὰ ἔργα τοῦ Ἀλ. Μωραϊτίδου καὶ τῆς Ἀλεξ. Παπαδοπούλου. Καὶ τοιουτοτρόπως θὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν διηγηματογραφίαν πρὸς ἣν ἀστόργως, ἀλλὰ καὶ ἀκουσίως, ἐφέρεθ.

ΚΑΠΟΙΟΣ

ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

ΠΡΩΤΗ συναυλία τῆς ἐφετεινῆς περιόδου τῆς Ὁρχήστρας τοῦ παλαιοῦ Ὁδείου ἐνεφανίσθη πλήρης, ἐξ ὑπεροχδοήκοντα ὁργάνων καὶ με πρόγραμμα ἐκλεκτόν. Ἡ πέμπτη συμφωνία τοῦ Μένδελσον, ἡ ἐπιλεγομένη «Μεταρρύθμισις» ἀν δὲν ἔχῃ τὸν αὐστηρὸς κλασσικὸν

τύπον τῆς συμφωνίας, διακρίνεται διὰ τὸ συγκρατημένον πάθος καὶ διὰ τὴν μελωδικὴν χάριν. με κυριαρχοῦσαν γραμμὴν τὸ θρησκευτικὸν αἰσθημα· τὸ δεύτερον μέρος (allegro vivace) πρωτότυπον κατὰ τὴν μορφήν εἶνε τὸ ὠραιότερον. Ἀκόμη περισσότερον ἤρεσαν αἱ «Ἐλεγειαὶ καὶ μελωδία» τοῦ Γρήγκ· ἀπεδόθησαν πολὺ ἐκφραστικὰ εἰς τὰς λυρικὰς καὶ λεπτὰς ἀποχρώσεις. Ἡ ὀρχήστρα ἐξετέλεσεν ἐπίσης, διὰ πρώτην φοράν, τὴν λαϊκὴν σουίταν «Catalonia» τοῦ Ἀλμπενιτς, ὀνομαστοῦ καὶ δημοφιλοῦς συνθέτου τῆς Ἰσπανίας. Καίτοι δύσκολον εἰς ἀπόδοσιν τὸ ὠραῖον συμφωνικὸν ποίημα ἐξετέλεσθη με ἐξαιρετικὴν δεξιότητα καὶ ἀκριβείαν. Ἀπὸ τὴν ὅλην σύνθεσιν, συντεθειμένην ἐπὶ

Καταλονικῶν θεμάτων, πλουσίαν εἰς ἐμπνευσιν καὶ ζωηράν, διακρίνεται ἡ χαρίεσσα παρεμβολὴ φανφάρας πλανοδίων μουσικῶν.

Τὴν συναυλίαν κατέστησε περισσότερον ἐνδιαφέρουσαν ἡ διὰ πρώτην φοράν ἀπὸ τῆς ἐκ Παρισίων ἐπανόδου ἐμφάνισις τοῦ μεταλλιοῦχου βιολονσελίστα κ. Ἀχιλ. Παπαδημητρίου, ὅστις ἐπαίξε, συνοδείᾳ τῆς ὀρχήστρας τὸ Κονσέρτο τοῦ Λαλὸ με πολλὴν λεπτότητα. Παρατηρήθη ὅτι ἡ ἐν Παρισίοις τελειοποίησις τῶν σπουδῶν του τὸν κατέστησε τεχνικώτερον, ἀλλὰ συγκρατημένον εἰς ἐκφρασιν· τοῦ ἔλειψεν ἡ ἐλευθερία τοῦ παιξίματος, ἡ ὅποια τοῦ ἔδιδε μίαν δύναμιν.

Ἡ δευτέρα συναυλία συνεχέντησε πολλὸν κόσμον ἕνεκα τῆς ἐμφανίσεως δύο ξένων καλλιτεχνῶν, τοῦ Μπορισῶφ καὶ τῆς δ. Κρέμερ. Ἡ ὀρχήστρα ἐξετέλεσε τὴν 2αν συμφωνίαν τοῦ Σαίν-Σάνς καὶ τὴν τρίτην (ἡρωϊκὴν) τοῦ Μπετόβεν, τὰς ὁποίας καὶ ἄλλοτε ἠκούσαμεν· τώρα ἐπαίχθησαν ἀκόμη καλλίτερα.

Συνοδείᾳ τῆς ὀρχήστρας ὁ ἄρτι ἀφιχθεὶς βιρτουόζος καθηγητῆς εἰς τὰ Ὁδεῖα Ροστέδ καὶ Αἰκατερινοδάρ κ. Πιάστρο Μπορισῶφ ἐπαίξε τὴν «Introduction» καὶ τὸ «Rondo capriccioso» τοῦ Σάν-Σάνς με τέχνην ἥτις ἐνεθυσίασεν τὸ ἀκροατήριον. Τὸ παίξιμον του τεχνικόν, εὐστα-

θές, δεικνύει μίαν μεγάλην ἄσκησιν, δύναμιν καὶ δεξιότητιαν, ἣτις κατέπληξε σχεδὸν εἰς τὴν ἐκτός προγράμματος παιχθεῖσαν δυσκολωτάτην «Prelude» ἀπὸ τὴν ἐκτὴν σονάταν μόνον διὰ βιολὶ τοῦ Μπάχ. Ὁ κ. Μπορισώφ εἶνε ἄξιος μαθητὴς τοῦ διασήμου Σαραζάτε.

Ἡ δ. Κρέμερ εἶνε γινώριμος τῶν Ἀθηνῶν, μεταβάσα πρὸ πενταετίας εἰς Βρυξέλλας πρὸς τελειοποιήσιν. Ἐτραγοῦδησε ἀπὸ τὴν «Θαῖδα» τοῦ Μασσενὲν ἐν μέρος, καὶ πολὺ καλλίτερα τὸ «Νανούρισμα» τοῦ Μότσαρτ. Τὸ ἀπέδωκε μὲ ἱκανὴν ψυχολογικὴν λεπτότητα καὶ ἄριστον χρωματισμόν.

Τὸ πρόγραμμα τῆς τρίτης συναυλίας ἀπετέλεσαν δύο ἐκτενεῖς συνθέσεις, ἡ δευτέρα συμφωνία τοῦ Μπράμς καὶ ἡ συμφωνία ἐπὶ ὄρεινῳ Γαλλικοῦ θέματος τοῦ Vincen d' Indy, ὡς κατακλείς δὲ ἐπανελήφθη τὸ ἄλλοτε παιχθεὶς συμφωνικὸν ποίημα τοῦ Φράγκ «Ὁ καταπραμένος κυνηγός».

Ἡ δὲ πρώτην φορὰν ἐκτελουμένη ἐν Ἀθῆναις συμφωνία εἰς ρε μείζον τοῦ Μπράμς παρέσχεν ἱκανοποιητικὴν ἐντύπωσιν· εἶνε ἐν καλλιτέχνῃμα ὡς ἐμπνευσις καὶ ὡς τέχνη. Ζωηρὸν ἐνδιαφέρον προσέκλεισε καὶ ἡ Ὁρεινὴ συμφωνία τοῦ Ντ' Ἐντύ, παιχθεῖσα καὶ ἄλλοτε, ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν ἐκτελοῦντος εἰς τὸ πιάνο τοῦ κ. Μητροπούλου τὸ ἀρκετὰ ἐκτενὲς μέρος, τὸ ὅποιον ἀπέδωκεν ὁ νεαρὸς πιανίστας μὲ πολλὴν τέχνην καὶ ζωηρότητα.

Τῆς τετάρτης συναυλίας ἦτο ποικίλον τὸ πρόγραμμα. Ἐπανελήφθη ἡ ἕκτη (Παστοράλ) συμφωνία τοῦ Μπετόβεν, ἐνερανισθῆ δὲ ὁ ἄρτι ἀφιχθεὶς καθηγητὴς τοῦ πιάνου κ. Naudin εἰς τὸ Concerto (ἀρ. 1) τοῦ Λίστ. Τὸν κ. Naudin ἐπιφυλασσόμεθα νὰ κρίνωμεν εἰς τὸ recital, τὸ ὅποιον θὰ δώσῃ διὰ νὰ μὴ τὸν ἀδικήσωμεν.

Ἐπαίχθη ἀφόγως τὸ ὥραϊον συμφωνικὸν ποίημα τοῦ Ραμπῶ ἡ «Νυκτερινὴ Λιτανεία», ἐπανελήφθη τὸ Προοίμιον τῆς γ' πράξεως τῶν «Ἀρχιτραγουδιστῶν τῆς Νυρεμβέργης» τοῦ Βάγνερ καὶ ἐπαίχθησαν δύο Ἑλληνικαὶ συνθέσεις: Ἡ Ραψωδία τοῦ Λιάλιου ὑπεροῦσα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ σύνθεσιν τῶν λαϊκῶν μοτίβων τῆς καὶ δύο μέτρια ἀποσπάσματα τῆς «Νιδός» τοῦ κ. Σκλάδου.

— Ἦρχισε τὰς συναυλίας τῆς ἡ Πρότυπος Στρατιωτικὴ ὀρχήστρα ὑπὸ τὸν κ. Μ. Καλομοίρην μὲ 80 ὄργανα. Εἰς τὴν πρώτην, τὸ πρόγραμμα ἦτο ἀρκετὰ βαρὺ διὰ νεοσύστατον καὶ ὀγδὴ στρατιωτικὴν ὀρχήστραν, παρ' ὅλην τὴν ὀφειλομένην πειθαρχίαν εἰς τὴν μπαγκέταν τοῦ διευθυντοῦ τῆς. Ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἔργα ἀπαιτοῦντα δυνατοὺς ἐκτελεστάς, δυναμένους νὰ ἀριμονισθοῦν κατὰ τρόπον ὅσον τὸ δυνατόν τελειότερον. Ἡ προσπάθεια τοῦ κ. Καλομοίρη, ἡ εὐγενικὴ καὶ ἐπίμονος, ὑπερενίκησε πολλὰς δυσχερείας. Ἡ Εἰσαγωγή καὶ χορευτικαὶ σκηναὶ ἀπὸ τὸν «Προμηθεά» τοῦ Μπετόβεν, ἐξετελέσθησαν διὰ πρώτην φορὰν ἐν Ἀθῆναις, πλήρεις δροσερότητος καὶ χάριτος, ἀποτελοῦσαι κυρίως μουσικὴν μπαλλέτου, ἐνῶ εἰς τὸ τέλος ἐμ-

φανίζεται τὸ περίφημον θέμα τοῦ τελευταίου μέρους τῆς Ἡρωϊκῆς συμφωνίας, τὸ ὅποιον ὁ μέγας μουσουργὸς ἐχρησιμοποίησεν εἰς τρεῖς συνθέσεις του. Ἐπαίχθη ἡ ἑβδόμη συμφωνία καὶ ὡς διάμεσον τῶν Μπετοβείων συνθέσεων ἐκ τῆς δραματικῆς συμφωνίας «Ρωμαίου καὶ Ἰουλιέττας» τοῦ Μπέρλιος ἡ «Ἐρωτικὴ σκηνή», μία ἀπὸ τὰς θαυμασιωτέρας σελίδας τῆς παγκοσμίου μουσικῆς φιλολογίας. Ἡ χορωδία ἐκ τοῦ ἀφανοῦς καὶ ὀλιγαριθμῶς, ἐψάλεν ἐν ἀρχῇ καὶ ἡ ὀρχήστρα ἐξηκολούθησε μόνη μὲ ἱκανὴν ρυθμικὴν ἀπόδοσιν, καὶ μὲ μεγαλειτέραν ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἄλλα, ἐπιτυχίαν.

Ἡ δευτέρα συναυλία περιέλαβε Γάλλους ἀποκλειστικῶς συνθέτας, τοὺς Ντεμπυσσύ, Παλαδὶλ, Ραβέλ, Μασσενὲ καὶ Σαρπαντιέ. Μολονότι οἱ νεώτεροι Γάλλοι εἶνε τολμηροὶ εἰς τεχνοτροπίαν, διατηροῦν ἐν τούτοις τὴν Γαλλικὴν παράδοσιν τῆς εὐγενοῦς, αἰσθηματικῆς καὶ καθαράς εἰς ἔκφρασιν μουσικῆς. Ἰδιαίτερος ἐλλυκισαν τὴν προσοχὴν αἱ «Ἐντυπώσεις ἐξ Ἰταλίας» τοῦ Σαρπαντιέ εἰς πέντε μέρη, μία ἀναπαράστασις τῆς ἡρέμου ἀγροτικῆς ζωῆς τῆς Ἰταλίας, —ἐξοχος ἰδίᾳ ἡ Σερενάτα— καὶ τῆς θορυβώδους τῆς Νεαπόλεως. Ἡ δ. Φωκά καὶ ἡ δ. Γεωργᾶ ἐτραγοῦδησαν Γαλλικὰ ἄσματα.

Ἡ συναυλία ἐδόθη πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀρχιστρατήγου Δ' Ἑσπραί, ὅστις καὶ παρίστατο.

Ἡ τρίτη συναυλία ἦτο ἡ καλλιτέρα ὅλων ὑπὸ ἐποψὴν ἐκτελέσεως. Τρεῖς συνθέσεις τοῦ Μπετόβεν καὶ μία τοῦ Φράγκ. Ἡ πρώτη συμφωνία τοῦ Μπετόβεν καὶ ἡ εἰσαγωγή τοῦ Κοριολάνου ἐπαίχθησαν πολὺ καλὰ ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας, ἣτις συνώδευεν ἐπίσης ἐπιτυχῶς τὴν δ. Ἡδὴν Πανᾶ, ἣτις ἀπέδωσε μὲ μεγάλην λεπτότητα τὰς «Συμφωνικὰς παραλλαγὰς» τοῦ Φράγκ καὶ τὸν κ. Μπορισώφ εἰς τὸ Κονσέρτο διὰ βιολὶ τοῦ Μπετόβεν.

— Τὸ Ἑλληνικὸν Ὁδεῖον ἤρχισε τὰς συναυλίας τῆς ὀρχήστρας του. Ἡ πρώτη ἐμφάνισις τῆς ἔκκεμν ἐντύπωσιν διότι εἰς βραχὺ χρονικὸν διάστημα χάρις εἰς τὴν δραστηριότητα τοῦ διευθυντοῦ κ. Καλομοίρη συνεστήθη ὀλόκληρος ὀρχήστρα καὶ ἐξεγυμνάσθη ἐπιτυχῶς. Τὸ πρόγραμμα ἦτο ἀρκετὰ δύσκολον διὰ ἀρτισύστατον ὀρχήστραν· ἐν τούτοις ὑπερέβη τὰς δυσκολίας. Ἐξετέλεσε μὲ ἀκρίβειαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Μπετόβεν εἰς τὸν «Ἐγμοντ» τοῦ Γκαίτε. Μὲ πολλὴν ζωηρότητα χαρακτηρίζεται ἡ ζωὴ τοῦ ἥρωος καὶ τὸ ἐνδοξον τέλος του. Εἰς τὸ Κονσέρτο (Α' εἰς μί) τοῦ Λίστ ἐπαίξε μὲ πολλὴν τέχνην καὶ μπρίο ἡ δνὶς Ἡδὴ Πανᾶ συνοδεύσας τῆς ὀρχήστρας καὶ μὲ μεγάλην προσοχήν. Ἡ κ. Φωκά ἐτραγοῦδησε τὴν Phidylle τοῦ Ντυπάρκ καὶ τὸ ὥραϊον γνωστὸν Πνεῦμα τῆς λίμνης τοῦ κ. Ριάδη μὲ πολλὴν ἔκφρασιν, συνοδεία δὲ τῆς ὀρχήστρας τὴν «Αουζάν» τοῦ Σαρπαντιέ.

Ἡ ὀρχήστρα ἀπέδωκε κάλλιστα τὴν συμφωνίαν εἰς αἰ τοῦ Σούπερτ, ἐφάνη ὅμως μὴ ἐπαρκῶς γυμνασμένη εἰς τὸ Ἐμβατήριον τοῦ Ταγγούζερ, εἰς τὸ ὅποιον ἐτραγοῦδησε πολυ-

μελὴς μικτὴ μαθητικὴ χορωδία, καταρτισθεῖσα καὶ αὐτὴ εἰς ὀλιγόμηνον θάσσημα. Εἰς τὸν πλήρη καταρτισμὸν τῆς ἁς ἀσχολήθη τὸ Ὁδεδεῖον διότι εἶνε ἡ μοναδικὴ χορωδία ἐν Ἀθήναις.

Ἡ δευτέρα συναυλία ὑπῆρξεν ἀρτιωτέρα τῆς πρώτης. Ἐξετέλεσεν ἡ ὀρχήστρα τὴν μεγαλοπρεπὴ Εἰσαγωγὴν ἀπὸ τοὺς «Ἀρχιτραγουδιστάς» τοῦ Βάγνερ μὲ τὸ τελικὸν θριαμβευτικὸν σάλπισμα των τραγουδιστῶν ἀποδοθὲν μὲ δύναμιν. Ἡ κ. Σκέπερς συνοδεῖα τῆς ὀρχήστρας ἔτραγουδῆσε ὅσον ἡμποροῦσε καλλίτερα δύο Βαγνερικά ἀποσπάσματα, τὸ «Ὀνειρο τῆς Ἑλσας» ἀπὸ τὸν «Δόεγκριν» καὶ τὴν Μπαλλάνταν τῆς Σέντας ἀπὸ τὸ «Στοιχειωμένον Καράβι». Ὁ κ. Μπορισὼφ συνοδεῖα ὀρχήστρας ἐξετέλεσε τὸ Κονσέρτο διὰ βιολί τοῦ Μένδελσων Ἐνεθουσίασε τόσον πολὺ τὸ παίξιμό του, ὥστε ἐπαιξε καὶ τρία τεμάχια ἐκτὸς προγράμματος. Ἡ ὀρχήστρα ἀπέδωκε καλὰ τὸ «Ἐημέριωμα τῶν Χριστουγέννων» ἀπὸ τὸ «Δακτυλίδι τῆς μάνας» τοῦ κ. Καλομοίρη καὶ τὴν σουίταν «Goin des Enfants» τοῦ Δεμπυσσύ τὸ ὅποιν ἤκουσθη με ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον.

— Ὁ κ. Κλέων Τριανταφύλλου, τὸ χαριέστερον μέλος τῆς καλλιτεχνικῆς οἰκογενείας, δ' Ἀττίκ, μετὰ τετραετὴ ἐξ Ἀθηνῶν ἀπουσίαν ἦλθε νὰ σκορπίσῃ νέαν εὐθυμίαν εἰς τὸ κεκορεσμένον Ἀθηναϊκὸν κοινὸν ἀπὸ τὰς σοβαρὰς, κλασικῆς ὀργανικῆς καὶ δραματικῆς φωνητικῆς, μουσικὰς ἐμφανίσεις. Χαριτωμένος, συμπαθὴς, λεπτός, ἐλκυστικὸς εἰς τὰς σανσόνετες του αἱ ὁποῖαι εἶνε πᾶλλον Παρισιναὶ ἀλλὰ καὶ Ἀττικαί. Ὁ φημισμένος Ἕλλην ντιζέρ ἔτραγουδῆσε νέα τραγούδια, κάπως ἐλεύθερα εἰς ἐκφράσεις, ἐν οἷς ἡ Ἑλήτσα, Γιατὶ μεθῶ, οἱ Χηρινοὶ ἔρωτες καὶ τὸ ὠραιότερον ὄλων ἐν ὠραίων τραγουδι εἰς χρόνον βαλλισμοῦ, τὰ «Νεῖατα», τὸ ὅποιν διεξεδίχησε τὴν θέσιν τοῦ ἀλησμονήτου «Εἶδα μάτια». Ἐσφύριξε μὲ τὸ διπλὸν σφύριγμα τὴν νέαν λυρικοπατριωτικὴν σύνθεσιν τοῦ «Ὁ γέρος καὶ ἡ φλογέρα», ἀπομιμούμενος τὴν φλογέραν. Ἀπαγγελία, σφύριγμα, ποίησις, μουσικὴ, ὑπόκρουσις ἀπὸ τὸν ἴδιον. Τῆς συναυλίας μετέσχε διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανιζομένη ἡ ἀδελφὴ του ὕψιφω δ. Κορίννα Τριανταφύλλου. Ἐτραγουδῆσε πολὺ καλὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς «τὴν ὥρα ποὺ περνοῦσε τὸ ὄργανάκι».

Ἐδῶσε καὶ δευτέραν συναυλίαν ὁ κ. Κλέων Τριανταφύλλου (Ἀττίκ). Ἐπανελάβε τὰ καλλίτερα τραγούδια του καὶ ἐσφύριξε. Μετέσχε τῆς ἐσπερίδος, διὰ πρώτην φορὰν ἐμφανιζομένη ἡ κ. Πούπα Κασιέρη, μαθήτρια τοῦ κ. Οἰκονόμου, ἔχουσα μᾶλλον φυσικὰ ἢ ἐπίκτητα προσόντα ἡθοιοποιοῦ. Ἐπαιξε μετὰ τοῦ κ. Λούη τὴν σκηνὴν τοῦ ἐξώστου ἀπὸ τὸν «Ρωμαῖον καὶ Ἰουλιέτταν» καὶ ἀπήγγειλε τὸν «Γερῶ καὶ τὴν Φλογέρα» μὲ ὑπόκρουσιν πιάνου. Ὁ κ. Χρυσομάλλης ἀπήγγειλε τὸ «Χρήμα» καὶ τὴν «Ἑλήτσαν».

— Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν συναυλίαν τοῦ ὁ καθηγητῆς κ. Κιμ. Τριανταφύλλου παρουσίασε

νέα ἐντελῶς διὰ τὰς Ἀθήνας τεμάχια, τοῦ Μπρυνώ, τοῦ Ραμπώ, τοῦ Ζορζ Χοέ. Ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον εἶχε τὸ κλασικώτατον Ἀτὺς τοῦ Πιτσίνι (1780) ὡς καὶ τὰ παλαιὰ Γαλλικὰ τραγούδια τοῦ 17ου καὶ 18ου αἰώνος.

— Ὁ νέος καθηγητῆς τοῦ βιολοντσέλλου κ. Ἀχ. Παπαδημητοῦ ἐδῶσε τὴν πρώτην συναυλίαν του, τῇ συμπράξει τοῦ καθηγητοῦ κ. Φαραντάτου. Τὸ πρόγραμμα ἀποτελεῖτο ἀπὸ συνθέσεις ἄλλας ἀποκλειστικῶς διὰ βιολοντσέλλο, καὶ ἄλλας διὰ βιολοντσέλλο καὶ πιάνο. Ἀπέδῶσε μὲ πολλὴν «μουσικότητα», μὲ χρωματισμὸν καὶ δεξιότητα τὴν Σονάταν τοῦ Gaillard (arrangée ὑπὸ τοῦ Σαλμόν), τὴν νεωτεριστικὴν Σονάταν τοῦ Μπαϊλμαν (ἰδίως τὸ θαυμάσιον andante) τὰς δυσκολωτάτας Variations τοῦ ἰδίου καὶ τὸ Σκέρτσο τοῦ Ντοτερσφόρδ Κλάισλερ. Ἡ συνεργασία τοῦ κ. Φαραντάτου συνετέλεσε εἰς τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν.

— Ἀληθινὴ ἀπόλαυσις ὑπῆρξεν αἱ συναυλίας τοῦ ἐξόχου βορτουόζου Πολωνοῦ Ρώσου βιολιστοῦ κ. Πιάστρο Μπορισσώφ. Ἐξοχος εἰς ὅτι καὶ ἂν ἐπαιξε, ἀνώτερος κάθε τεχνικῆς δυσχερείας, μᾶς μετέδωκε συγχρόνως ὅλην τὴν ψυχὴν τῶν συνθέσεων τοῦ Παγανίνι, Σίντινι, Βενιάφσκη Ντοθάρ, Σιρχζάτε, Σοῦμπερτ, Τσαϊκόφσκη, Σοπέν. Εἰς τὸ Carnal Russe καὶ εἰς τὸ Rondo Μοζαρτ Κράϊσλερ κατεργήτευσεν. Ἐπίσης τὸ Κονσέρτο Τσαϊκόφσκη, ἡ Φανταζία ἀπὸ τὴν Κάρμεν, ἡ Καμπανέλλα τοῦ Παγανίνι ἀπεδόθησαν ἐξοχα. Εἰς μίαν ἐκ τῶν συναυλιῶν του ἐπαιξε τρεῖς ἰδικὰς του συνθέσεις δυσκολωτάτας καὶ ἐξ βαριασιὸν ἐπὶ τοῦ Ἑθνικοῦ μας Ὕμνου, ὡς εἰδικῶς συνέθεσε.

Ὁ κ. Μπορισσώφ, ὅστις παίζει τὰς δυσκολωτέρας συνθέσεις, ἀνεδείχθη δεξιότῃνης ἐξαιρετικῆς ἱκανότητος. Κάτοχος ἐντελῶς τοῦ ὀργάνου του, ἔχει αἰσθημα καὶ ἀκριβείαν, ἤχον δυνατὸν καὶ μεγάλην εὐκίνησιν τῆς ἀριστερᾶς ἰδίως χειρὸς. Τὸ τελευταῖον πλεονέκτημα ἐφανερώθη κατὰ θαυμαστὸν τρόπον εἰς τὸ Spinnlled τοῦ διδασκάλου τοῦ Ἀουερ.

— Εἰς συναυλίαν δοθεῖσαν εἰς τὸ Ὁδεῖον Ἀθηνῶν ἡ δ. Δούλη Κρέμερ, ἡ κατόπιν ἐξαιτούς διαμονῆς ἐν Βρυξέλλαις ἐπανελθούσα, διπλωματοῦχος σολίστ, διεκρίθη διὰ τὴν ἀδρότητα τῆς φωνῆς. Ἐκτὸς ἄλλων ἐψάλε τὸ Fidelio τοῦ Μπετόβεν, τὴν Procession τοῦ Φράγκ, ἤρσαν δὲ πολὺ τὰ, συνοδεῖα βιολοντσέλλου ὑπὸ τῆς κ. Ἀργ. Δελλαπόρτα, ἄσματα «Νεῖλος» τοῦ Λερού καὶ «Λίκνα» τοῦ Φωρέ. Ὁ κ. Μητρόπουλος ἐπαιξε τρεῖς συνθέσεις του, ἐν μέρος Σονάτας, ἐν Σκέρτσο καὶ μίαν σύνθεσιν διὰ τὴν Κρήτην.

— Μετὰ πεντετὴ ἀπουσίαν ἐνεθυμήθη τὰς Ἀθήνας ἡ Ἑλληνὶς καλλιτέχνης τοῦ ἄσματος κ. Σπεράντσα Καλὸ (Καλογεροπούλου). Εἰς σειράν συναυλιῶν ἐδείξε τὰ χαρίσματα τοῦ καλλιτεχνικοῦ της αἰσθήματος. Τραγουδεῖ μᾶλλον μὲ τὴν ψυχὴν της. Αἰσθάνεται πρῶτον καὶ ἔπειτα τραγουδεῖ. Τὸ ἄσμα της ἂν δὲν ἔχει μεγάλην τέχνην, ἂν δὲν ἔχει ἔντασιν, ἔχει ὅμως πολλὴν ἐκφράσιν, ἀκριβεῖς τόνους, ψυχολογικὴν δύνα-

μιν. Ἡ παθητικὴ μελωδίᾳ τῶν Ἰταλικῶν ἀσμάτων τοῦ ΙΣΤ', ΙΖ', ΙΗ' αἰῶνος ἀπεδόθησαν μὲ πολλὴν εὐαισθησίαν καὶ μελαγχολίαν συγκινοῦσαν. Ἐπίσης διεκρίθη εἰς τὸ «Ταξιδί τοῦ Χειμῶνος» τοῦ Σοῦμπερτ, τὰ «Χριστοῦγεννα τῶν ἀστέρων παιδιῶν» τοῦ Ντεμπυσσύ, τοὺς «Ἐρωτὰς τοῦ ποιητοῦ» τοῦ Σοῦμαν ἐμπνευσθέντας ἀπὸ τὸ ποίημα τοῦ Ἀῖνε, καὶ εἰς τὸ Ἐπικήδειον ἄσμα τῆς Πολωνίας τοῦ Σοπέν.

— Ἡ συναυλία τῆς κ. Ἑλένης Μπουστιντοῦ ὑπῆρξεν ἐπιτυχής. Ἦρσαν πολὺ ἡ ἐξόδα Σονάτα τοῦ Μπετόβεν ἦν ἐπαιξε συνοδεύοντος τοῦ κ. Σκόκου, ἡ Ἰσπανικὴ συμφωνία τοῦ Λαλὸ καὶ ἡ Σουίτη τοῦ Κιαριτέλλε. Ἡ δ. Γεράκη ἐπαιξε συνθέσεις τοῦ Dowell καὶ τοῦ Sinding.

— Δύο συναυλίαι μουσικῆς δωματίου ἐδόθησαν Πάλλα Μπουστιντοῦ εἰς τὸ Ὡδεῖον Ἀθηνῶν συμπράξει τοῦ κ. Παπαδημητρίου καὶ Πανᾶ-Σαίφερ εἰς τὸ Ἑλλ. Ὡδεῖον. Ἡ πρώτη περιελάμβανεν ἔργα ἀποκλειστικῶς τὸ Μπετόβεν. Ἡ δευτέρα, ἔργα Μότσαρτ, Σοῦμπερτ, Σοῦμαν καὶ Γρήγκ.

— Πρωτοβουλία τοῦ κ. Λάππα δ κ. Μ. Ἐμπεϊρίκος παρέσχε εἰς τὸν βαρύτονον κ. Ἀγγελόπουλον τὰ μέσα ὅπως μεταβῇ εἰς Ἰταλίαν πρὸς τελειοποίησιν. Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως του ἔδωκε συναυλίαν ἀποχαιρετιστήριον τῇ συμπράξει τοῦ κ. Λάππα καὶ τῆς κ. Κυπαρίσση. Ἐτραγούδησε ἐν μέρος τοῦ Ἡλία τοῦ Μένδελσον καὶ Ἑλληνικάς συνθέσεις τῶν κ.κ. Λαμπελέτ, Χατζηαποστόλου, Ψαρούδα καὶ Σαμάρα.

— Ἡ τελευταία ἐμφάνισις τοῦ κ. Λάππα ἐγένετο ἐν συναυλίᾳ ἀποχαιρετηρῆς, δοθεῖσης

εἰς τὸ Δημοτικὸν ἐν ἀσφυκτικῇ συρροῇ κόσμου. Ἐτραγούδησεν μονωδίας ἀπὸ τὴν «Φαντούλ-λαν ντέλλ' Οὐδέστ» τοῦ Πουτσίνι, ἀπὸ τὴν «Τζοκάδαν», τὸν «Ἀνδρέαν Σενιέ» τοῦ Τζορτάνο, κατὰ γενικὴν ἀναζήτησιν τὸ «Ridi Pagliaccio» καὶ δύο Ἑλληνικά, τὸν «Γέρω Ἄημο» τοῦ Καρρὲρ καὶ τὴν «Ἐξομολόγησιν» τοῦ Σαμάρα. Εἰς ὅλα τὰ τραγούδια ἐξεδηλώθη κατ' ὅλην τῆς τῆς ἑκτασιν καὶ ἑντασιν ἡ φωνή του. Ὁ βιολοντσέλιστας κ. Παπαδημητρίου, συνοδεύουσης τῆς δ. Γεράκη ἐπαιξε τέσσαρας συνθέσεις, ἐκ τῶν ὁποίων ἤρρεσε πολὺ τὸ Σκέρτσο τοῦ Goens Ὁ κ. Ἀγγελόπουλος ἐτραγούδησε «Ἀμλετ» καὶ τὸ Ἑλληνικὸν «Γώρα ποῦ θὰ πάω στὰ ξένα».

— Κατὰ τὴν ἐφετεινὴν συναυλίαν τῆς ἡ κ. Ἐβελ Μίχα, καθηγήτρια τοῦ Ἑλλ. Ὡδεῖου, ἐπαιξε μίαν σονάταν τοῦ Σοῦμαν εἰς τρία μέρη καὶ ἐπανελάβε τὰ καὶ πέρυσιν ἐκτελεσθέντα παρ' αὐτῆς «Σκίτσα διὰ πιάνο» τοῦ διδασκάλου τῆς Τσίλχερ. Τῆς συναυλίας μετέσχε ἑμψα νισθεῖσα διὰ πρώτην φοράν ἡ νεαρά βιολίστρια ἀδελφὴ τῆς δ. Τζένης Μαρκέτου μαθήτρια τοῦ κ. Σούλτσε. Ἐπαιξε τὴν «Τζιακόννα» τοῦ Βιτάλι καὶ τὴν «Λεζάντ» τοῦ Ζίντιγκ. Ἡ κ. Μίχα ἐπαιξε μὲ λεπτότητα καὶ τεχνικὴν εὐχέρειαν.

— Κατὰ τὴν πρώτην ἐφετεινὴν συναυλίαν τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας ἡ ὀρχήστρα ἐξέτελεσε ἐκτὸς ἄλλων τὴν συμφωνίαν τῆς Σεμιράμιδος τοῦ Ροσσίνι, τὸν Ἑξωτικὸν χορὸν τοῦ Μασκάντ καὶ Ἑλλ. συνθέσεις τῶν κ.κ. Λαυράγκα καὶ Λάδδα. Μετέσχον τῆς συναυλίας καὶ αἱ δεσπ. Κ. Τριανταφύλλου (ἄσμα), Ἑλ. Κροντηροπούλου καὶ Μάρ. Μπομπότη.

Ἑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Τὸ Δημοτικὸν συμβούλιον ἀπεφάσισε νὰ προσφέρῃ εἰς τὸν Γάλλον ἀρχιστράτηγον κ. Ντ' Ἐπρὲ ἀγαλματίον Νίκης. Ἐξέλεγη ἡ Νίκη τοῦ Παιωνίου καὶ ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Τόμπρον νὰ ἐτοιμάσῃ ἀναπαράστασιν τοῦ ἀγαλματίου. Ὡς γνωστὸν δὲ τοιαῦται ὑπάρχον, τῶν Γερμανῶν Grüttner καὶ Pühm. Ἀλλ' ἀμφότεραι αἱ ἀναπαραστάσεις δὲν ἱκανοποίησαν οὔτε τοὺς ἀρχαιολόγους, οὔτε τοὺς καλλιτέχνας. Ἡ ἀναπαραστάσις, ἣν συνεπλήρωσεν ἤδη ὁ κ. Τόμπρος προσέκλεισε τὰς ἐνθουσιώδεις γνώμας τῶν εἰδικῶν. Ἐχει ὅλην τὴν εὐγένειαν καὶ κίνησιν ἣν ἀσφαλῶς θὰ εἶχε τὸ ἀρχαῖον ἀριστοῦργημα. Ὁ κ. Τόμπρος πρὸ τίνος ἀνεκάλυψε κάποιαν λεπτομέρειαν ἐπὶ τῆς προτομῆς, ἥτις τοῦ ἐπέτρεψε νὰ δώσῃ τὴν συμπλήρωσιν.

— Ὁ κ. Θ. Θωμόπουλος ἐφιλοτέχνησε τὸν «Μπολσεβίκον» ἐμπνευσθὲν ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Τολστόη, προτομὰς τῶν κ. κ. Βικάντου, Ἀργυροπούλου καὶ ἔγχρωμον τοῦ κ. Λογοθέτου. Ἐπίσης τὴν προτομὴν τοῦ Χαρ. Τρικούρη, προοριζομένην διὰ τὸ Μεσολόγιον, ὅπου θὰ στηθῇ προσεχῶς.

— Ὁ κ. Ν. Γεωργαντῆς ἐπεράτωσεν κατὰ παραγγελίαν μνημεῖον ὅπερ θὰ στηθῇ ἐν Βελιγραδίῳ, μὲ τὰ σύμβολα τῆς Σερβίας. Ἐπίσης τὸ μνημεῖον τοῦ δημοσιογράφου Κύρου πολὺ πρωτότυπον καὶ προτομὴν τῆς προφῶς θανούσης κόρης Θεοδοροπούλου διὰ νὰ στηθῇ εἰς τὸ Μερόπειον.

— Ὁ κ. Γ. Μπονῆνος ἐπεράτωσε δύο ὄρατα μνη-

μεῖα. Τὸ ἐν εἶνε τρίπλευρος ἀναμνηστικὴ στήλη τῶν πολεμιστῶν τοῦ Μεσολογγίου παραγγελεῖσα ὑπὸ τοῦ Δήλου. Φέρει ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς συμβολικὴν εἰκόνα τῆς Νίκης καὶ ἄνωθεν φλόγα. Τὸ ἄλλο εἶνε μνημεῖον εἰς τὸν ἐν Σκόρφ ταφέντα Ἀγγλον ποιητὴν Ροῦμπερτ Μπρούκ, παραγγελὲν ὑπὸ τοῦ Ἀγγλοῦ πρεσβευτοῦ. Εἶνε στήλη ἐνεπίγραφος μετὰ κοσμημάτων ἐξαιρετικῆς τέχνης. Τὸ νεώτατον ἔργον τοῦ κ. Μπονᾶνου εἶνε ἡ Πύλη τῶν Κρητῶν, συμβολικὸν τῆς λεοντοθύμου ψυχῆς των καὶ τῶν ἡρωϊκῶν ἀγώνων των. Ἀνηγέρθη δαπάναις τῆς Μεραρχίας Κρητῶν ἐν Μακεδονίᾳ.

— Ὁ Σ. Μητροπολίτης ἡγόρασε τὴν «Ἀποκαθῆλω-σιν» τοῦ κ. Βικάντου ἀντὶ 5,000 δρ.

— Διωρίσθη καθηγητῆς τῆς Ἱστορίας τῆς τέχνης ἐν τῇ σχολῇ τῶν Καλῶν Τεχνῶν ὁ κ. Α. Κεραμόπουλος.

— Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἡγόρασε πίνακα Ὀλλανδοῦ ζωγράφου παριστῶντα τὸν «Ἀβέρωφ» ἐν πλῆ. Ἑλησιονήθησαν οἱ πίνακες τοῦ Χατζῆ ;

— Ἀνεχώρησαν εἰς Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν των ὡς ὑπότροφοι οἱ ζωγράφοι κ. κ. Μπισκίνης, Γουναρόπουλος, Γεραλῆς, ἡ δ. Διαμαντοπούλου καὶ οἱ γλύπται κ. κ. Σῶχος καὶ Δούκας.

— Ἐπίσης μετέβη εἰς Παρισίους ὁ γέλοιολογὸς κ. Μιχ. Παπαγεωργίου.

— Ἡ Ἑταιρεία τῶν θεατρικῶν συγγραφέων ἐψήφισε ὅπως στήσῃ εἰς τὰ γραφεῖα τῆς τῆς προτομῆς τοῦ προέδρου τῆς κ. Ἀννίνου. Ἡ κατασκευὴ ἀνετέθη εἰς τὸν κ. Τόμπρον.